



Tanító alapképzési szak

Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségi terület záróvizsga-tételsor

- Segédanyag a záróvizsgára történő felkészüléshez -

2023/2024. tanév



1. Az alsó tagozatos testnevelés pedagógiai cél- és feladatrendszere a kialakítandó kompetenciák függvényében. A tantárgyköziség lehetősége a testnevelésben

Elméleti kifejtés

- Kompetencia fogalma
- Motoros kompetenciák
- Általános és közvetlen célok
- Testnevelés fő feladatai
- Testnevelés és más tantárgyak kapcsolatai

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft. 2011.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Pisztróka Gyöngyvér: Testnevelés elmélet Budapest-Pécs, 1998, Dialóg Campus Kiadó
- Rétsági Erzsébet - Hamar Pál: A testnevelés és sport tartalmi kérdései, a pedagógiai tervezés, in Bíróné N. E. (szerk.): Sportpedagógia, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004., 210-223.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.
- Révész László és Csányi Tamás: Tudományos alapok a testnevelés tanításához I.-II., Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.



2. A pedagógiai tervezés szintjei a testnevelésben: NAT, kerettanterv, Pedagógiai Program, helyi tanterv, tanmenet, óravázlat. A testnevelés órák tartalma órarészenként elemezve

Elméleti kifejtés

- A felsorolt tervezési szintek bemutatása, jellemzőik ismertetése
- Testnevelés óra szervezés, foglalkoztatási formák
- A tervezést befolyásoló tényezők
- Szaknyelv jellemzői, rajzírás általános szabályai

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft. 2011.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Honfi László: Gimnasztika – Elmélet, gyakorlat, módszertan, Elektronikus tankönyv, 2011. (<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi%20Laszlo%20-%20Gimnasztika/Gimnasztika.pdf>)
- Oktatási Hivatal honlapja.



3. A tanulók organikus fejlődésének szakaszai, kölcsönhatásuk a pszichikus és motorikus funkciókkal

Elméleti kifejtés

- 6-12 éves gyermekek mozgásfejlődés jellemzői
- A mozgás hatása az emberi szervezetre
- A mozgás összetevői és felosztásai

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft. 2011.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Vass Zoltán, Simonné Goschi Gabriella, Révész László, Boronyai Zoltán, Rétsági Erzsébet, Pignitzkyné Lugos Ilona, Csányi Tamás: Egészség- és személyiségfejlesztő kézikönyv az iskolai testneveléshez, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diák-sport Szövetség, Budapest, 2014.
- Vannai Judit: Gyermeksport. Fizikai aktivitás a megszületéstől a felnőtté válásig. Krea-Fitt Kft., 2019.
- Farmosi István: Mozgásfejlődés. Dialog Campus Kiadó, 2011.
- Király Tibor, Szakály Zsolt: Mozgásfejlődés és a motoros képességek fejlesztése gyermekkorban. Dialóg Campus Kiadó, 2011.



4. A tanító pedagógiai szerepe a 6-12 éves tanulók egészséges testi fejlődésében és a mozgásműveltség fejlesztésében. A mozgásos cselekvés szerepe a megismerési folyamatokban. Inklúzió a testnevelésben

Elméleti kifejtés

- A tanító személyisége, szerepe, szakmai tevékenysége a testnevelés órán
- Miben segít a mozgásos cselekvés?
- Integrációs szempontok a testnevelésben

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft. 2011.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2015.
- Vass Zoltán – Simonné Goschi Gabriella – Révész László – Boronyai Zoltán – Rétsági Erzsébet – Pignitzkyné Lugos Ilona – Csányi Tamás: Egészség- és személyiségfejlesztő kézikönyv az iskolai testneveléshez, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2014.



5. A testnevelés és oktatási folyamatának sajátosságai és módszerei. A motoros cselekvéstanulás folyamata és a mozgástanítás, -tanulás pedagógiai kérdései (motiválás, differenciálás, ellenőrzés, értékelés)

Elméleti kifejtés

- A motoros oktatás folyamatának didaktikai sajátosságai
- Motoros cselekvéstanulás folyamata
- A mozgáskészség kialakítását segítő módszerek (verbális és vizuális)

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campus Kiadó-Nordex Kft. 2011.
- Maxin Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Révész László és Csányi Tamás: A testnevelés tanításának didaktikai alapjai, Magyar Diák-sport Szövetség, Budapest, 2015.
- Vannai Judit: Gyermeksport. Fizikai aktivitás a megszületéstől a felnőtté válásig. Krea-Fitt Kft., 2019.



6. A motoros képességek rendszere, fejlesztési lehetőségek a 1-6. évfolyamon. A motoros és pszichikus képességek kölcsönhatásai

Elméleti kifejtés

- Motoros képességek csoportosítása
- Motoros képességek fejlesztési kritériumai
- A motoros és pszichikus képességek kölcsönhatásai

Javasolt szakirodalom:

- Bíróné N.E., Bognár J., Farkas J., Gombocz J., Hamar P., Kovács A.T., Mészáros J., Ozsváth K., Rétsági E., Rigler E., Salvara I.M., Szabó B., Tihanyiné Hős Á., Vináné Kokovay Á.: Sportpedagógia – Kézikönyv a testnevelés és sport pedagógiai kérdéseinek tanulmányozásához. Dialóg Campuc Kiadó-Nordex Kft. 2011
- Gaál Sándorné- Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, Főiskolai jegyzet, 2004.
- Dubecz József: Általános edzésméлет és módszertan. Középfokú jegyzet, 2009.
- Vannai Judit: Gyermeksport. Fizikai aktivitás a megszületéstől a felnőtté válásig. Krea-Fitt Kft., 2019.



7. A torna mozgásanyagának ismertetése, jellemzése és alkalmazása az iskolai testnevelés szervezeti keretei között

Elméleti kifejtés

- Természetes mozgások
- Talajtorna elemei
- Különböző tornaszerek bemutatása és alkalmazhatósága testnevelés órán

Javasolt szakirodalom:

- Honfi László: Tornaszaknyelv. Dialóg Campus Kiadó, 2004.
- Bucher, Walter: 1008 Torna játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2003.
- Honfi László, Szatmári Zoltán: A sporttorna elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus Kiadó, 2011.

<http://tamop412a.ttk.pte.hu/TSI/Honfi-Szatmari%20-%20A%20sporttorna%20el-melete%20es%20gyakorlata/sporttorna.html>



8. Az atlétikus mozgások jellemzése, alkalmazása az iskolai testnevelés szervezeti keretei között

Elméleti kifejtés

- Dobások technikai elemei 1-6. osztályban
- Futások technikai elemei 1-6. osztályban
- Ugrások technikai elemei 1-6. osztályban

Javasolt szakirodalom:

- Kruber, Dieter: Az atlétika oktatása tornateremben. Iskolai testnevelés és sport, 2000.
- Murer, Kurt: 1003 atlétika játék és gyakorlat. Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek. Ludovika Egyetemi Kiadó Nonpr. Kft., 2000.
- Simon, Christian; Kramer Ralf: Atlétika. Futótechnikai variációs edzések. Gyakorlatok, ötletek, technikák. Dialóg Campus Kiadó, 2005.



9. A sportjátékok előkészítése és alkalmazása az iskolai testnevelés szervezeti keretei között

Elméleti kifejtés

- Labdarúgás technikai elemei 1-6. osztályban
- Kézilabdázás technikai elemei 1-6. osztályban
- Kosárlabdázás technikai elemei 1-6. osztályban
- Röplabdázás technikai elemei 1-6. osztályban
- Egyéb iskolában megjelenő sportjáték bemutatása

Javasolt szakirodalom:

- Gaál Sándorné, Rudnerné Sipos Hajnalka: Gyerek labdajáték. Sportjátékok megalapozása (fejlesztő mozgásprogram a 4-10 éves korosztály számára). Magánkiadás, 2015.
- Krüger, Christian; Roth, Klaus: Labdaiskola. Gyakorlatok, ötletek, technikák. Dialóg Campus Kiadó, 2002.
- Boronyai Z., Kókai D., Csányi T.: Szivacskezilabdázás az iskolában – tematikus összefoglalás és továbbképzési tananyag a szivacskezilabda oktatásához. Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2016.
- Németh Zsolt: A sportjátékok oktatásának módszertani javaslatai. PTE TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs, 2015.



10. A mozgásos játékok szerepe az alsó tagozatos testnevelésben, a személyiségfejlesztésben

Elméleti kifejtés

- Mozgásos játékok fogalma, sajátosságai, felosztása
- Új játék tanításának menete
- Mozgásos játékok hatása a személyiségre

Javasolt szakirodalom:

- Boronyai Zoltán, Kovács Katalin, Csányi Tamás: A taktikai gondolkodás fejlesztésének lehetőségei a játékoktatásban, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2014
- Csányi Tamás, Kovács Katalin, Boronyai Zoltán: Alternatív játékok a mindennapos testneveléshez, testmozgáshoz, Testnevelés Módszertani Könyvek (Csányi Tamás főszerk.), Magyar Diáksport Szövetség, Budapest, 2014
- Gergely Ildikó: Mit? Miért? Hogyan? Mozgásos játékok kézikönyve I., Egyszerű futójátékok, Krasznár és Fiai Könyvesbolt Kkt., 2013.
- Pektor Gabriella: Mozgásfejlesztő játékok gyűjteménye. Örömteli gyermekévek. Mozaik Kiadó, Szeged, 2011.
- Reigl Mariann: Testnevelési játékok. Elmélet és gyakorlat. Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar jegyzete, Budapest, 2011.